

# LITIJSKI predilec



GLASILO PREDILNICE LITIJA

Leto XVIII.

Litija, avgust 1977

## VSEBINA

— Finančni pokazatelji	Str. 2
— Računalnik že v hiši, Iz dela komisije za izvajanje ZZD	Str. 3
— O osnutkih zakonov ...	Str. 4
— Letovanje	Str. 5
— Počitniška praksa	Str. 7
— Tekmovanje gasilcev	Str. 8
— Na obisku, Nezgode, Kadrovske vesti	Str. 9
— Izobraževalna skupnost za tekstilno stroko, Spremembe prometnega režima v Ljubljani	Str. 10
— Sindikalno tekmovanje v košarki	Str. 11

Številka 8

Enaindevdeseti jubilej praznujemo v času ko zakon o združenem delu vgrajujemo v našo samoupravno in delovno prakso

## Enaindevdeseti jubilej

Sprovajanje Zakona o združenem delu v naše vsakodnevno delo in prakso ne pomeni le sprejeti nove samoupravne akte, pač pa dojeti bistvo družbene preobrazbe, ki zahteva od slehernega delavca in samoupravljalca drugačen — bolj angažiran in zavesten boj za nove družbene in samoupravne odnose — za večjo družbeno in delovno storilnost, za boljšo organiziranost, za večje dohodkovne uspehe in pravičnejšo družbeno razdelitev ustvarjenega dohodka za potrebe širše in lastne potrebe, ki jih ustvarjamo z družbenimi sredstvi za proizvodnjo in svojim živim delom.

Naloge, ki smo si jih zadali v začetku leta na področju sprovajanja Zakona o združenem delu v življenju niso majhne in ne lahke. Izdelava statuta, pravilnika o medsebojnih razmerjih, pravilnika o razporejanju čistega dohodka in osebnih dohodkov, pravilnika o sredstvih skupne porabe, pravilnika o volitvah organov upravljanja, samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev, družbeni plani, ki naj kvantificirajo in kvalitetno opredelijo vse tiste kazalce, ki razrešujejo družbeno ekonomski položaj delavcev glede pridobivanja in delitve dohodka, združevanja dela in sredstev, svobodne menjave in še vrsto drugih samoupravnih dokumentov, zahtevajo široko in zavestno angažiranje naših sposobnih kadrov, ki bodo znali zasnovati takšne delovne osnutke in rešitve omenjenih aktov, na podlagi katerih bodo lahko delavci uspešno razpravljali, se odločali in sprejemali konkretna stališča na samoupravnih osnovah.

Čas, ki je pred nami in v katerem moramo sprejeti vse samoupravne akte, ki so časovno določeni v zakonu, je kratek, zato mora delo na sprejemanju potekati dovolj intenzivno, vendar tudi kvalitetno, saj samoupravne akte, ki predstavljajo zakone za vse naše delo in samoupravno delovanje, za medsebojne odnose, dolžnosti in pravice, ne morejo biti le formalno pravna zadovoljitev članov kolektiva, pač pa morajo izhajati iz novih pogojev, ki imajo širši družbeni in samoupravni značaj — delo delavcev v združenem delu.

Prepričan sem, da bomo vso veličino dela o sprovajanju zakona o združenem delu v življenje in našo vsakodnevno prakso pravočasno in dovolj kvalitetno opravili.

Nič manj pa niso pomembne tekoče naloge vseh v delovni organizaciji v bitki za večjo produktivnost, za zmanjšanje stroškov, za boljše poslovne dosežke, za večje ustvarjanje dohodka in kar vse predstavlja trajnejšo ekonomsko in socialno stabilnost kolektiva, ki je prav v času ko svet in tudi našo socialistično skupnost še vedno pretresajo velike gospodarske težave, še kako pomembna za naš družbeni in osebni standard.

Zelim da bi se vsi zavedali ob našem enaindevdesetem jubileju, ki ga skromno praznujemo, v kakšnem gospodarskem trenutku se nahajamo, in prav to spoznanje, da se vsi, vsak na svojem delovnem mestu, s če večjo vneto, lotimo svojih nalog s polno odgovornostjo pred družbo, kolektivom in samim seboj.

Jože Mirtič

Glasila združenega dela so učinkovito orožje delavcev v njihovem samoosvobodilnem boju, je na srečanju organizatorjev obveščanja, urednikov in novinarjev glasil združenega dela, ki je bilo v četrtek, 7. julija v Kliničnem centru v Ljubljani, dejal sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc.

V naši republici izhaja skoraj petsto časnikov, ki jih izdajajo delovne organizacije. Ti časniki izhajajo na ravni temeljnih organizacij združenega dela in v višjih oblikah njihovega povezovanja (slednji prevladujejo). V Sloveniji delavci združujemo delo v šest tisoč temeljnih organizacijah združenega dela, ki so povezane v približno tisoč delovnih organizacij. To pomeni, da lastna glasila izdaja že približno polovica delovnih organizacij, pregled nad glasili, ki ga

## Učinkovito orožje

ima naša komisija, pa kaže, da izdajajo svoja glasila praktično vse večje delovne organizacije v naši republici. Če vemo, da obstoj glasila med drugim pogojuje tudi višina naklade, lahko hitro izračunamo, da je zgornja meja števila glasil združenega dela v naši republici manj kot tisoč, že danes pa je naklada ene številke vseh glasil združenega dela blizu osemsto tisoč izvodov. Ne dvomno veličastna številka, ki dokazuje, da so glasila združenega dela resnična sedma sila!

Če smo z razširjenostjo glasil združenega dela lahko še kar zadovoljni, pri tem pa se seveda ne smemo prepustiti lagodju in brezbržnosti kot posledici doseženih rezultatov, z vsebino teh glasil še zdaleč ne moremo biti. Še vse prepogosto so le albumi doseženih uspehov, često so orodje v rokah tehokratov in birokratov, ki se jih poslužujejo, da bi prikazali svoje uspehe, namesto da bi glasila združenega dela bila resnično samoupravne tribune! Torej proč z la-

(Nadaljevanje na 2. strani)

**Ob tovarniškem prazniku  
iskreno čestitamo vsem članom  
kolektiva in našim upokojevcem**



# Finančni pokazatelji poslovanja I. polletja 1977

kiranjem ter lažnim mirom in idiliko, ko vendar vemo, da je spreminjanje medse-

V prejšnji številki časopisa smo se seznanili s proizvodnimi dosežki I. polletja, v priobčenem poročilu pa se bomo seznanili še s finančnimi dosežki za to obdobje ter delitvijo dohodka kot jo je potrdil delavski svet, ko je obravnaval polletni obračun.

Kljub manjši proizvodnji previjalnice, se je celokupna količinska proizvodnja podjetja v I. polletju letos povečala za 4,2 %, pa tudi planska obveznost je dosežena v celoti, oz. presežena za 1,1 %. Povečana proizvodnja pa se je ugodno odrazila tudi na finančni uspeh.

Blagovna proizvodnja je v letošnjem letu količinsko nekoliko manjša in sicer za 251 ton, predvsem zato, ker v letu 1977 nismo kupovali preje, ki bi jo v delovni enoti sukalnice ali previjalnice dodelali. Vendar pa se je vrednost blagovne proizvodnje zaradi dražjih izdelkov in novih cen preje, ki veljajo od maja dalje, povečala od 194 milijonov na 203 milijona.

Proizvedene izdelke smo sproti prodajali. V tem pogledu ni bilo težav. Za prodano prejo smo iztržili 203 milijonov dinarjev. V glavnem smo prodajali na slovensko področje, kamor odpade 61 % prodaje. Preostali del pa smo plasirali v ostale republike, izvozili pa 39 %. Izvozili smo samo za 6,342.000 din preje, kar predstavlja nekaj več kot polovico lanskega izvoza v istem obdobju. Celokupni izvoz je bil na konvertibilno področje. Prihodki pa ne dotekajo samo od prodane preje. Del prihodkov je dosežen tudi s prodajo odpadkov, de-

## Prihodki so naslednji:

	v 000 din	
	1976/VI	Prihodki 1977/VI
— gotovi izdelki	192.048	203.900
— bombažni odpadki	1.235	1.017
— surovine	8.057	3.364
— Menza	965	659
— Počitniški dom	483	507
— Invest. vzdrževanje v LR	1.705	1.814
— ostalo	103	251
	204.596	211.512

javnostjo obrata družbene prehrane in počitniškega doma itd.

Prihodki od gotovih izdelkov so za 6,1 % večji, glede na lansko obdobje, medtem ko so skupni prihodki večji samo za 3,4 %. Vsekakor predstavljajo prihodki vseh ostalih dejavnosti v podjetju majhen delež.

Celotni dohodek podjetja se ugotavlja na podlagi plačanih prihodkov. Zato je izrednega pomena, da je ob periodičnih obračunih in letnem obračunu prodano blago takoj plačano ali pokrito s plačilnimi instrumenti, do izteka obračunskega obdobja. Plačilo po tem roku se ne upošteva pri izračunu celot-

nega dohodka. Naše podjetje je imelo od 30. 6. 1977 prodane blaga za 19,229.000 din za katero ni pravočasno prispele plačila. Za toliko je tudi celotni dohodek manjši. Isti slučaj je bil tudi v začetku leta, vendar s to razli-

	31. 12. 1976	30. 6. 1977
— plačano do 15. 7.	6,090.118 din	13,627.654 din
— izvoz (do 90 dni)	1,591.717 din	2,301.569 din
— blago na poti	641.138 din	2,107.180 din
— in plačano v roku 15 dni (DUR ni znan)	496.489 din	1,193.264 din
<b>SKUPAJ</b>	<b>8,819.462 din</b>	<b>19,229.667 din</b>

Plačila po obračunskem obdobju in neplačano blago pa ima vpliv tudi na stroške, oz. porabljena sredstva, ki bremene celotni dohodek. Za plačila do 15. 7. smo zmanjšali porabljena sredstva, ki bremene celotni dohodek za 11,182.315 din ter prenesli vrednost na posebni konto zalog, vendar le za proizvodne stroške (ki jih sestavljajo surovina, energija, Am in OD izdelave), kar predstavlja 70 % lastne cene izdelkov, medtem ko smo vrednost blaga na poti prenesli v celoti.

Za tisto blago, ki je bilo odpremljeno iz podjetja do konca polletja in pa bilo plačano ali pokrito s plačilnimi instrumenti do 15. 7. (zaradi odpreme v sosedne republike tudi ni znan nastanek dolžniško upniškega razmerja) pa bremenijo porabljena sredstva v celoti, to pa pomeni, da je dohodek podjetja v obračunski dobi za 1,193.264 din manjši.

V letošnjem polletju je prišlo ponovno do sprememb v

ko, da je bilo prodano in ne plačano le 8.819.000 din blaga.

Celotni dohodek podjetja je za 2,7 % večji, zaradi večje proizvodnje, ugodnega asortimana, nekoliko pa vplivajo na porast tudi višje cene preje.

V odnosu na plan je celotni dohodek za 8 % nižji, kar pa se bo v II. polletju nadoknadilo.

Zelo dobre rezultate smo dosegli v pogledu porabljenih sredstev. Surovine in materialji so se racionalneje trošili, velik vpliv na znižanje porabljenih sredstev v odnosu na preteklo leto pa ima opustitev dodelave kupljene preje (lani smo dodelali cca 420 ton kupljene preje), ki je zaradi visoke cene zelo bremenila porabljena sredstva v odnosu na bombažno vlakno.

Amortizacija je obračunana po minimalnih stopnjah in se je zvišala nebitveno, le za toliko, kolikor se je povečala nabavna vrednost osnovnih sredstev, zaradi investicijskih naložb.

Dohodek je večji za 33,7 %. Dohodek, ki pripada podjetju, pa se je povečal celo za 38 %. Do tega je prišlo zato, ker v letu 1977 nismo najemali dodatnih bančnih kreditov za poslovanje.

Na povečanje dohodka za 15,738.000 din so vplivali večja ekonomičnost, produktivnost, delno pa tudi porast cen preje.

Tolikšno povečanje dohodka pa komaj zadošča za pokritje vseh obveznosti iz dohodka in čistega dohodka, ki smo jih dolžni pokriti na osnovi predpisov, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov. Od ustvarjenega dohodka, ki niti ni majhen, je ostalo podjetju za modernizacijo le »drobtina«, t. j. 1.433.000 din.

Ker smo v letošnjem letu začeli razporejati dohodek po načinu, ki ga določa Zakon o združenem delu, je prav, da se podrobno upoznamo z delitvijo dohodka

	v 000 din		
	1976/IV	Plan 77	1977/IV
— celotni dohodek	200.243	223.055	205.651
— porabljena sredstva	144.439	142.456	133.818
— amortizacija minim. stop.	9.182	9.474	9.473
— dohodek	46.622	71.125	62.360
— del dohodka za obresti	2.527	2.375	1.382
— del dohodka za podjetje	44.095	68.750	60.978

	v 000 din		
	Doseženo		index
	1976/VI	1977/VI	

— Dohodek, ki pripada podjetju	44,095	60,977	138
— Razporeditev dohodka:			
— del za SIS izobraževanja	249	1,205	483
— del za SIS znanosti	51	247	482
— del za SIS kulture	—	—	—
— del za SIS zdravstva	454	584	129
— del za SIS socialnega varstva	—	—	—
— del z zakonom določena družbene dejavnosti	580	1,000	172

K družbenim dejavnostim stanovanjski sklad, sklad za gradnjo dijaških domov in za starostno zavarovanje kmetov.

— del za invalidsko in pokojn. zavarov.	1,022	1,160	114
— del za zaposlovanje in soc. varnost	48	62	131
— del kot davek občini SHS (Buje)	—	2	—
— del kot davek za republiko SRS	118	651	551
— del za ohranitev življenjskega okolja	119	198	167
— del za članarine	98	106	109
— del za SLO in družb. samozaščito	—	56	—
— del za Am nad prepisano stopnjo	—	—	—
— del za kazni, sodne stroške, takse	—	—	—
— del za zavarovalne premije	887	1,056	119
— del za plačilo bančnih storitev	26	67	259
— del za plačilo stroškov plač. prometa	140	78	56
— del za druga plačila	224	1,128	502

Dohodek porabljen v postavki »druga plačila« se nanaša na prispevke za solidarnost, za Posočje, mestno zemljišče in za kritje izgube prometne infrastrukture.

Vse datjave in prispevki iz dohodka so se povečali od 4,016.000 din na din 7,603.000, torej so za 89 % večji kot v lanskem obdobju. Ostanek

sredstev, po odbitku navedenih dajatev od ustvarjenega dohodka se imenuje »Čisti dohodek«.

Čisti dohodek so tista sredstva, ki jih razporejujejo delavci na podlagi planskih usmeritev.

Čisti dohodek pa smo za prvo polovico leta razporedili takole:

## Učinkovito orožje

(Nadaljevanje s 1. strani)  
bojnih odnosov v združenem delu nadaljevanje revolucije — ta pa ni brez konfliktov!

Glasila v združenem delu so samo en način informiranja delavcev, kanal za pretok informacij, ki ima svoje dobre pa tudi slabe strani — med slednjimi omenimo predvsem njihovo premajhno aktualnost (težko je biti aktualen, ko večina glasil izhaja mesečno) — in slabe možnosti za povratni tok informiranja, to je za pogovor, Sindikati zato še kako poudarjamo, da so sindikalne skupine kot eden načinov organiziranega srečevanja delavcev in demokratičnih oblik ustvarjalnega razgovora zelo primerne za vsebinsko dorečeno samoupravno izrekanje in odločanje.

Glasila združenega dela so sestavni del informacijskega sistema v naši republici. Ne smejo pa se zapirati za tovarniške plotove, odprta morajo biti za vso družbenopo-

litčno problematiko, tako svoje ožje kot širše družbenopolitične skupnosti! Ne gre za to, da iz slehernega tovarniškega glasila naredimo pomanjšano Delo; številni problemi, ki jih osrednja glasila prikazujejo načelno, se na ravni temeljne organizacije izkazujejo konkretno. Primer: štirje zakoni, zakon o delovnih razmerjih, zakon o referendumu, zakon o samoupravni delavski kontroli in zakon o volitvah in odpoklicu organov upravljanja, o katerih sindikati te dni začnejo javno razpravo, so nedvomno pomemben sistemski ukrep, ki ga morajo obravnavati vsa glasila; republiška in pokrajinska seveda z drugega vidika kot glasila združenega dela.

Če smo zapisali, da so glasila združenega dela sestavni del informacijskega sistema, naj to svojo vlogo tudi dejansko opravljajo, zato je za obstoj in razvoj glasil združenega dela odgovorna vsa



	v 000 din		
	Doseženo	index	
	1976/VI	1977/VI	
— del. čistega dohodka za osebne dohodke	29,512	39,165	133
— del. čistega dohodka za inovacije	—	—	—
— del čistega dohodka za neposredno svobodno menjavo dela	168	478	285
— del čistega dohodka za stan. gradnjo	1,699	1,524	90
— del čistega dohodka za skupno porabo	3,248	3,854	110
— del čistega dohodka za posojilo federaciji	—	1,433	—
— del čistega dohodka za posojila po predpisih družbeno političnih skupnostih	2,072	1,862	90
— del čistega dohodka za rezervni sklad	1,378	2,185	158

Tudi sredstva za rezervni sklad ne ostanejo v celoti podjetju, pač pa jih nekaj manj kot polovico odvedemo v republiške in občinske rezervne sklade kot posojilo.

organizirana družbena skupnost, posebej pa še sindikati, ki smo dolžni razvijati delavsko samoupravljanje kot eno najpomembnejših pridobitev naše socialistične revolucije, seveda ob sodelovanju še drugih osveščenih družbenih sil. Srečanja organizatorjev obveščanja, urednikov in novinarjev glasil združenega dela se je udeležilo v Kliničnem centru 120 vaših poklicnih kolegov, ki se v delovnih organizacijah ukvarjajo z obveščanjem. Na srečanjih z drugimi organizatorji obveščanja in tovarniškimi novinarji, enodnevnih seminarji bodo v mesecu oktobru, vas bomo seznanili z mislimi tovariša Šetinca o obveščanju v združenem delu, ki smo jih slišali na četrtkovem srečanju v Kliničnem centru, celotno razpravo pa bomo objavili v prvi avgustovski prilogi Delavske enotnosti »Sindikalni poročevalci«.

**Franc Šetinc**  
Iz internih informacij  
RS ZSS

Iz podane razdelitve dohodka in čistega dohodka, ki se ustvarja s proizvodnjo je razvidno, da dobivajo sredstva razne dejavnosti ter da se financira izgradnja številnih objektov. Večino datjatev prispevamo na podlagi družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, zato je potrebno, da kot upravljalci in tudi kot delegati samoupravnih interesnih skupnosti dobro poznamo, kako se ustvarja in za katere namene se deli dohodek podjetja.

Vedeti moramo, do katere meje se bomo sporazumevali, da ne bo ogrožena materialna osnova in razvoj podjetja, saj bomo po ustavi dolžni za razvoj podjetja.

Pomembno mesto v delitvi dohodka zavzemajo osebni dohodki, čeprav so v absolutnem znesku večji za 9,654.000 din, se je njihova udeležba v dohodku prvega polletja zmanjšala od lanskih 67 % na 64 %. V letošnjem znesku je zapopadeno tudi 2,785.000 din rezerviranih sredstev, ki bodo izpla-

čana na poslovni uspeh po obstoječem sam. sporazumu.

Osebni dohodki se tudi gibljejo v mejah, ki jih določa panožni sporazum. Po merilih sporazuma lahko namenimo za OD 40,910.000 din čistega dohodka. Mi pa

smo namenili za OD 39,165 tisoč din čistega dohodka.

Dejansko izplačani osebni dohodki v prvi polovici leta pa so bili za 21 % večji, v odnosu na lansko polletje; če pa jih primerjamo z lanskim letnim povprečjem, pa

so večji samo za 4,5 %.

Letošnji povprečni mesečni zaslužek znaša 3.758,50 din, torej smo še vedno za 4,5 % pod lanskim republiškim povprečjem, ter za 15 % pod letošnjim republiškim povprečjem. A. Kralj

## Računalnik že v hiši

V mesecu juniju 1977 je tehnična služba zastopnika inozemskih firm »Hermes« Ljubljana instalirala in testirala magneto-kontni računalnik BURROUGHS L-9541 v prostorih finančnega sektorja naše delovne organizacije. Pri tem nismo imeli težav, ker smo tak prostor kot tudi priključke (elektro in klima naprave) pripravili, kot to zahteva inozemski dobavitelj. Tako je dolgo pričakovani računalnik lahko pričel z delom.

Ceprav smo v sredini leta, kar je razmeroma neugoden čas za prehod iz dosedanjega »ročnega dela«, na računalniško obdelavo podatkov, smo skupaj z organizatorjem programerjem firme »Hermes« uspeli v zelo kratkem času organizirati delo za uporabo prvega in drugega programa knjigovodstva in zaključnega lista.

Prvi rezultati dela so pred nami in že lahko ugotovimo koristnost in upravičenost nabave računalnika.

V prvem delu načrta nadaljnega uvajanja AOP (avtomatska obdelava podatkov) pa se moramo še v naprej prizadevati, da bomo organizirali še delo z drugimi programi, kot so:

- vodenje knjigovodstva kupcev in dobaviteljev
- vodenje knjigovodstva osnovnih sredstev
- vodenje materialnega in blagovnega knjigovodstva

— obračun osebnega dohodka in potrošniških posojil in drugih odtegljajev

— obračun proizvodnje. Ko bo končno organizirano delo po zgoraj navedenih programih, bo obseg dela polno izkoristil zmogljivosti računalnika v tej sestavi za knjigovodske namene. Pričakujemo, da bomo to dosegli s postopnim uvajanjem v prihodnjem letu in seveda zato pri tem delu zaenkrat sodelujejo samo strokovni delavci finančnega sektorja.

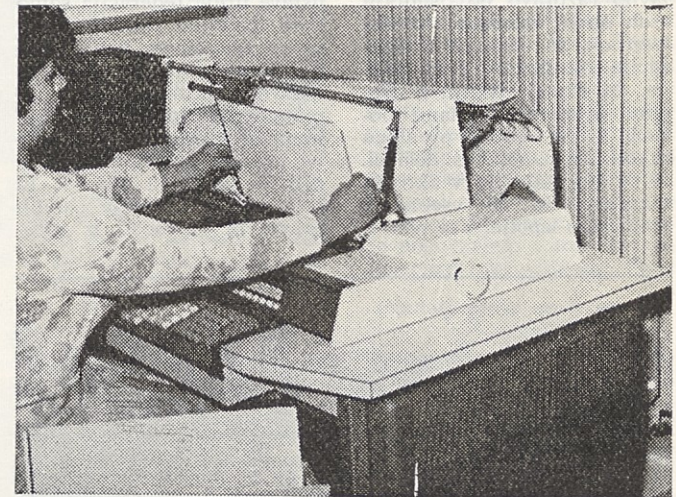
Za drugi del načrtovanega razvoja uvajanja AOP (avtomatska obdelava podatkov) v katerem se predvideva upo-

raba računalnika tudi na področju drugih sektorjev, pa bo potrebno sedanjo sestavo računalnika razširiti z dodatnimi perifernimi enotami in s povezavo s strokovnimi delavci teh sektorjev.

O novih uspehih in rezultatih dela računalnika pa vas bomo seznanili tekoče in prihodnjič.

Torej računalnik je v »hiši! — koristil nam bo toliko, kolikor ga bomo znali izkoristiti, ker sam od sebe ne rešuje ničesar. Pri vsej razviti elektronski tehniki, človek še vedno ni zamenljiv!

D. N.



Delo pri našem računalniku

## Iz dela komisije za izvajanje zakona o združenem delu

**Iz zapisnika zadnje, 5. seje komisije za izvajanje zakona o združenem delu dne 23. 6. 1977 objavljamo na kratko važnejše zaključke.**

Program usklajevanja samoupravnih splošnih aktov z zakonom o združenem delu je bil dopolnjen predvsem glede rokov izdelave, pa tudi so bile postavljene okvirne teze na čem naj slonijo samoupravni sporazumi in samoupravni splošni akti.

Konec junija je bil izdelan samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev, ki zajema sledeče teme:

Temeljne določbe, organizacijo, osnove za urejanje družbeno ekonomskih odnosov, samoupravno planiranje dela, pridobivanje dohodka, razporejanje dohodka in čistega dohodka, osnove za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in sredstev skupne porabe, osnove za oblikovanje sredstev za razvoj materialne osnove dela in rezerv, delitev sredstev za OD, de-

lovna razmerja itd. v smislu čl. 336 zakona o združenem delu.

Predvidoma bosta po dosedanjih oceni samoupravni sporazum o združitvi dela in statut sprejeta na komisiji septembra meseca in dana v razpravo delavskemu svetu, tako da bi najkasneje začetkom oktobra po teh pripravah in razpravah izvedli referendum. Sindikalna podružnica bo morala pri vsem tem več sodelovati in še posebej pri pripravah za volitve delavskega sveta in ostalih organov, tako da bodo volitve izvedene konec novembra, ko poteče mandat članom dosedanjih samoupravnih organov.

Vzporedno potekajo priprave za izdelavo samoupravnega splošnega akta, ki določa osnove in merila, po katerih se razporeja čisti dohodek, nadalje osnove in merila za osebne dohodke in skupno porabo.

Iz tega je razvidno, da nas čaka še veliko odgovornega dela. V nadaljnjem pa nas

čakajo še obveznosti pri upravnih splošnih aktov, ki bodo urejevali delovna razmerja, disciplinski postopek, sistemizacijo v duhu zakona o delovnih razmerjih, o čigar osnutku je govora tudi v tej številki našega glasila, o volitvah in odpoklicih organov upravljanja in o imenovanju poslovnih organov, o organu samoupravne delavske kontrole, samoupravni sporazum o združevanju v poslovno skupnost in še o številnih drugih pravilnikih in poslovnih, s katerimi bo urejeno delo delavskega sveta, vodenje knjigovodstva, materialni stroški, letovanja, koriščenja prevoznih sredstev za službene namene itd. Naša želja je, da bi bile stvari najbolj urejene in da bi zmanjšali število vseh teh aktov, ki jih imamo sedaj preko 30.

O delu komisije za izvajanje zakona o združenem delu in o problemih, ki jih bomo morali sproti razreševati, bomo še poročali v našem glasilu in v informacijah.



# O osnutkih zakonov na podlagi ZZD

V prilogi Delavske enotnosti »Sindikalni poročevalec« št. 4 z dne 2. 7. 1977 je bil objavljen osnutek zakona o delovnih razmerjih, v št. 5 pa so bili objavljeni še osnutki zakona o organu samoupravne delavske kontrole, zakona o volitvah in odpoklicih organov upravljanja in o imenovanju poslovnih organov v organizacijah združenega dela ter zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja.

V vidu so štiri pomembni zakoni, ki bodo še utrdili in določili pravice in obveznosti delavcev, ki so zajete v ustavi in v zakonu o združenem delu in ki bodo poglobili delavsko samoupravljanje, ki je temelj naše družbeno politične ureditve. Zakoni bodo sprejeti predvidoma v jeseni, v republiški skupščini. Iz omenjenega osnutka povzemamo še:

Sindikati bodo morali, kolikor že niso, pričeti čimprej z javno razpravo po osnutkih vseh štirih zakonov. Nosilci razprave so osnovne organizacije sindikata. Te so dolžne, da v sodelovanju z drugimi družbenimi silami poskrbijo, da bodo o predlogu zakona seznanjeni vsi delavci, in da jih vključijo v aktivno razpravo, in to vsebinsko kvalitetno izpelje. Vse bistve-

ne pripombe bodo objavljene v Delavski enotnosti. Osnutkov zakonov v našem glasilu ne bomo objavljali, ker jih je objavila »Delavska enotnost in so zato lahko odstopni, zato pričakujemo, da bomo tudi v naši delovni organizaciji aktivno posegli v javno razpravo o osnutkih omenjenih zakonov, prav tako pa tudi o osnutkih samoupravnih sporazumov in samoupravnih splošnih aktov, ki jih bomo še objavljali v našem glasilu.

Ustavna podlaga za izdajo zakona o delovnih razmerjih je I. točka prvega odstavka 321. člena ustave SRS, po kateri republika med drugim zagotavlja z ustavo določeni družbenoekonomski položaj in pravice delovnih ljudi v združenem delu ter ureja medsebojna razmerja delavcev v združenem delu, zaposlovanje in varstvo pri delu.

Po določbi 3. točke prvega odstavka 281. člena zvezne ustave ureja federacija samo tiste temeljne pravice delavcev v združenem delu, s katerimi se zagotavlja njihov, z ustavo določen položaj v samoupravnih in družbenoekonomskih odnosih ter temeljne pravice delovnih ljudi in njihova socialna varnost in solidarnost. Urejanje ostalih pravic in dolžnosti iz zdru-

ženega dela ter pravic in dolžnosti delavcev, ki so zaposleni pri občanih, ki uporabljajo dopolnilno delo delavcev, pa spada v pristojnost republik in avtonomnih pokrajin.

Zvezna skupščina je na seji zveznega zbora dne 25. novembra 1976 sprejela zakon o združenem delu, ki je začel veljati 11. decembra 1976.

Zakon o združenem delu določa v prehodnih in končnih določbah v 667. členu, da z dnem, določenim z republiškim oziroma pokrajinskim zakonom, najpozneje pa do 31. decembra 1977, neha veljati zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Da ne bi nastala pravna praznina zaradi prenehanja veljavnosti tega zakona in zaradi potrebe, da se z republiškim zakonom uredijo pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev v medsebojnih delovnih razmerjih, brez katerih združeno delo ne bi moglo uskladiti svojih samoupravnih splošnih aktov z zakonom o združenem delu, je treba nov republiški zakon o delovnih razmerjih sprejeti najpozneje do konca letošnjega leta. Medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu so v zakonu o združenem delu urejena v IV. poglavju drugega dela, varstvo pravic delavcev pa v V. poglavju drugega dela.

IV. poglavje drugega dela zakona o združenem delu razčlenjuje določbe zvezne ustave, po katerih je delavec skupaj z drugimi delavci v združenem delu s sredstvi v družbeni lastnini edini nosilec pravice dela in upravljanja z družbenimi sredstvi ter je edini poklican, da skupaj z drugimi delavci ureja medsebojna delovna razmerja, ki nastajajo v združenem delu.

Z zakonom naj bi se zagotovilo čim širše samoupravno urejanje medsebojnih delovnih razmerij delavcev v združenem delu glede na to, da vsa delovna razmerja temeljijo na samoupravni ureditvi, družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju. Zakon ureja medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu in to, sklenitev delovnega razmerja po postopku in na način, ki ga določi samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih. Delavec mora izpolnjevati splošne in posebne zahteve glede strokovne izobrazbe oz. z delom pridobljene delovne zmožnosti. V objavi oz. razpisu za opravljanje ustreznih del oz. nalog se objavijo pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za objavljen oz. razpisano delo in določi rok do katerega lahko kandidati za opravljanje teh del oz. nalog vložijo prijavo za sklenitev delovnega razmerja.

II. Samoupravno delavsko kontrolo delavci uresničujejo v treh oblikah in sicer neposredno, po organih upravljanja in po posebnem organu samoupravne delavske kon-

trole. Sestavo, volitve in odpoklic organa samoupravne delavske kontrole ter njegove pravice in dolžnosti ter odgovornosti urejajo statut in drugi samoupravni akti, kar je zajeto v republiški ustavi. Dalje je govora o samoupravni delavski kontroli v zakonu o združenem delu. Določbe tega zakona so vodilo, kaj je treba urediti v republiškem zakonu. Republiški zakon pa prepušča nadaljnjo ureditev samoupravnim aktom.

Tudi do sedaj imamo samoupravno delavsko kontrolo urejeno v statutu in pa s splošnim aktom. Zato predlagani zakon o organu samoupravne delavske kontrole ureja le potrebne enotne temelje za delovanje tega organa, tako da bo omogočeno in zagotovljeno uspešno uresničevanje samoupravne delavske kontrole, drugo pa je prepuščeno samoupravnemu splošnemu aktu.

III. V osnutku zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja in o imenovanju poslovnih organov v organizacijah združenega dela so urejena vprašanja, ki zadevajo temeljne pravice delavcev pri volitvah delegatov v delavskih svetih ter pravice in dolžnosti, ki jih imajo v tem postopku delavski svet, organizacija sindikata in socialistična zveza ter volilni organi, obenem pa je urejeno tudi varstvo pravice. Seveda bo treba podrobneje tudi tukaj urediti številna vprašanja v samoupravnem splošnem aktu. To področje je sicer urejal temeljni zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah, ki pa je bil večji del že razveljavljen, stvari zakonsko niso urejene doslej in so bila nekatera vprašanja odprta ter je prišlo tudi do raznih nesamoupravnih ureditev in drugih nepravilnosti.

IV. Referendum omenja ustava SR Slovenije in tudi druge oblike osebnega izjavljanja s tem, da delavci, tako kot na volitvah, izjavljajo svojo voljo ali so za dolčen

predlog ali so proti. Tudi zakon o združenem delu ureja referendum in druge oblike osebnega izjavljanja. Imamo tudi že doslej republiški zakon o referendumu, ki temelji na načelih nove ustave. Glede na določbe zakona o združenem delu in nekatere druge zakone, ki vsebujejo tudi določbe o referendumu, bo treba v novi zakon vnesti posebne določbe o referendumu v organizacijah združenega dela ter v samoupravnih interesnih skupnostih.

Z osebnim izjavljanjem uresničujemo delovni ljudje in občani, po osnutku zakona o referendumu, svoje neodtujljive družbeno ekonomske in druge samoupravne pravice ter izvršujejo oblast in opravljajo druge družbene zadeve v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih pa tudi v samoupravnih interesnih skupnostih. Z osebnim izjavljanjem odločajo delovni ljudje na referendumu, dalje na zborih delavcev, na zborih delovnih ljudi in občanov, s podpisovanjem oz. s pismenim izjavljanjem ter z drugimi oblikami osebnega izjavljanja, skratka, kar določa zakon, statut ali samoupravni sporazum.

Z izlučnimi besedili omenjenih zakonov in kratkimi obrazložitvami smo skušali, da se vključimo v razpravo zakonov, kjer naj bi se zgoščeno in na razumljiv način podala obrazložitev, in da bi pripomogli k širšemu seznanjanju delavcev s snovjo, ki je odraz poglobljanja samoupravne ureditve. V bližnji bodočnosti bomo pristopali k odločitvam z osebnim izjavljanjem tako n. pr. z referendumom s samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v delovni organizaciji, o pristopu k poslovnim skupnostim, o statutu, o osnovah plana delovne organizacije, o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo in še o drugih važnih vprašanjih, o čemer bomo še spregovorili v našem glasilu.

A. A.



V soboto, 25. 7. 1977, nas je obiskala delegacija mladincev — brigadirjev na Brkinih. V sklopu programa njihove brigadne konference je predviden tudi obisk delovne organizacije. Izbrali so si našo tovarno. Na sliki so mladinci iz Logatca, Ljubljane in Litije.



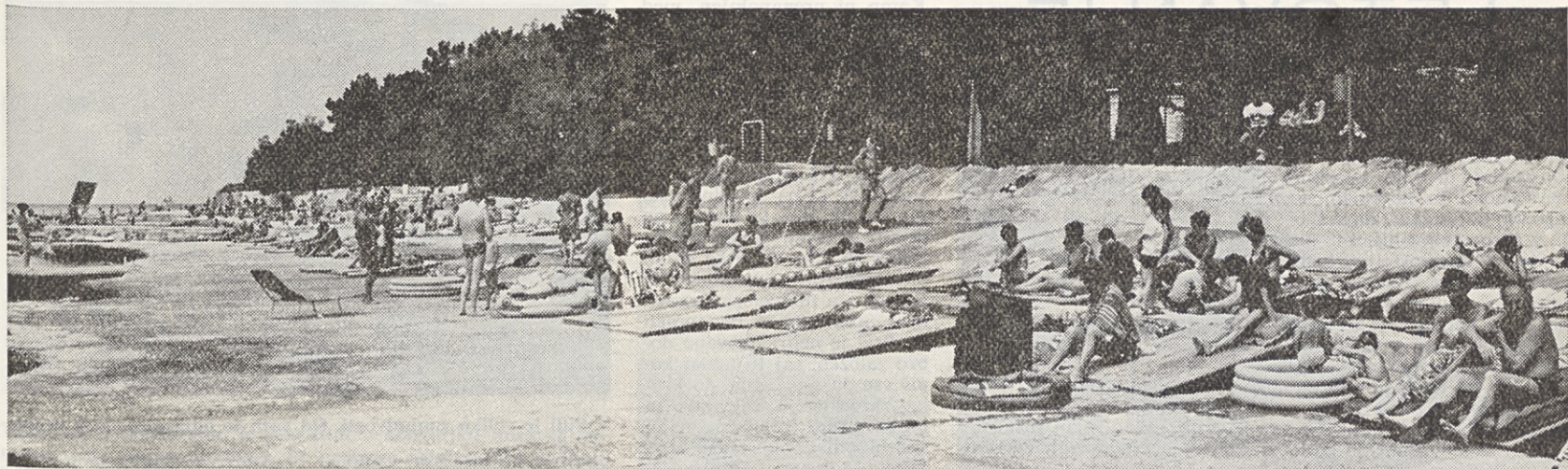
## Tradicionalno srečanje upokojevcev

Vse naše upokojene sodelavce obveščamo, da bo tradicionalno srečanje ob tovarniškem prazniku v četrtek, 8. septembra 1977. Srečanje se bo začelo ob 15. uri v sindikalni dvorani na Stavbah. Ob pozdravnem govoru predsednika sindikalne organizacije bo zapel študentski oktet iz Ljubljane. Po pogostitvi bo za zabavo poskrbel ansambel Francija Lipičnika iz Zagorja. Vabila bodo pravočasno poslana.

Pridite in povesebite se s svojimi nekdanjimi sodelavci.

Konferenca sindikata  
Predilnice Litija





Predilniška plaža je najlepše urejena in nanjo prihajajo tudi gostje iz drugih naselij

# LETOVANJE

Čas dopustov se počasi izteka. Letos so pogovori med vračajočimi dopustniki nekoliko drugačni kot prejšnja leta. Delavci so imeli na izbiro dva kraja ob morju: Novigrad in Fažano pri Puli. V kampu 13. maj smo namreč postavili dve novi počitniški prikolici. V juliju sem obiskal sodelavce v Novigradu, v avgustu pa sem tudi sam preživel 10 brezskrbnih dni v prikolicah v Fažani. Pogovarjal sem se z mnogimi sodelavci in posredujem vam nekaj svojih in tujih mnenj o obeh počitniških krajih.

Prijetno tiho je bilo okrog počitniških hišic tistega sončnega julijskega dne, ko sem obiskal sodelavce v Pineti pri Novemgradu in jih zmotil sredi običajnega počitka ob morju: mir pod borovci, hrup na plaži. Ura je

Mnogi starši učijo plavati svoj naraščaj. Zavedajo se pomembnosti znanja te veščine zaradi varnosti poznajo pa tudi vpliv, ki ga ima plavanje na držo in skladen razvoj telesa. »Daj no«, slišim nekega očeta, »jaz sem v tvo-

posvetiti nekoliko več časa svojemu nadebudnežu, uspeh ni izostal. Utrne se misel, da bi bilo marsikateremu otroku in odraslemu v takem primeru zelo dobrodošel rektor, ki bi poskrbel za tečaje plavanja in organizacijo različnih športnih tekmovanj — npr. plavanje za bronastega, srebrnega ali zlatega delfina, namizni tenis, tekmovanje v šahu in balinanju. Mogoče bi veljalo o tem razmišljati, se posvetovati s podjetji, ki že imajo take izkušnje, in tako zainteresirati ljudi v naši sredini, ki imajo sposobnosti in veselje do takega dela. Ko so me zagledali, kako prihajam s fotografskim aparatom, so se nekateri prizanesljivo nasmejali, drugi pa so jezno pomislili, da prihajam motiti njihov počitniški mir in razpoloženje. Niso še hoteli misliti na Litijo in službo, pred njimi so bili še trije dnevi bivanja na morju. Ko pa sem se pričel pogovarjati samo o dopustu, so se razgovorili in se celo prijazno nastavili pred aparat. Pogovarjal sem se s tovariši: Mirom

urejene, plaža čista, le nekoliko prenapolnjena, vreme lepo in sončno. Na razpoložnje seveda najbolj vpliva lepo vreme, in v tej izmeni se je res izkazalo. Mlajši bi radi večkrat plesali. Nekoliko jih moti tudi to, da so ležalne deske vnaprej rezervirane, in nekateri nikoli ne pridejo do njih.

Ura je 11.45. Kot za stavo začno vsi vstajati in odhajati proti jedilnici. Nekoliko sem začuden: »So tako lačni? Se bojijo, da bo zmanjkalo hrane? Je časa za kosilo pre malo?« Kmalu izvem, da je točnost pri kosilu solidarnostna gesta gostov do osebja. »Naše kuharice imajo tako malo prostega časa« mi je povedal tov. Pajer — upravnik do-

ma, »da jim edino tako lahko delo malo olajšamo. Prej pojemo, prej lahko pospravijo in pridobijo tako vsaj urico kovanja na dan.«

Seveda sem se oglašil tudi pri najpridnejših, ki jim bivanje ob morju ni dopust, ampak trdo delo, težje od običajnih delovnih dni. Tu je predvsem tov. Venko Pajer, kuhinjsko osebje in točajki, ter oskrbnik tov. Petar Zigante. Ne, med kosilom nimajo časa zame. Prijazno mi ponudijo kosilo, vendar ga prav tako prijazno odklonim. Počakal sem v senci, da bodo imele čas zame. Med tem se pogovarjam s tov. Venom Pajerjem (upravnikom). Pove

(Nadaljevanje na 6. strani)



Kosilo! Ura je 11.45. »Če smo točni, vsaj nekoliko olajšamo delo kuharic.

bila 11 dopoldan. Moški plavajo, se sončijo, igrajo karte — ženske se neumorno ukvarjajo z otroki in iščejo čim udobnejše mesto za sončenje.

Ležalniki so popolnoma zasedeni in sploh je težko najti prazen prostor, kajti predilniška plaža je najlepše urejena, in nanjo prihajajo tudi gostje iz drugih naselij.

jih letih že plaval pod mostom«. V mislih ima stari litijski most in lepe urice kovanja v Savi. Danes ta teče skozi Litijo tako umazana, da imajo otroci le na morju ali v tujih bazenih možnost plavanja. Zato mnogi do skrajnosti izkoristijo čas dopusta. Letošnji julij je bil sončen, morje toplo in če sta bila oba starša pripravljena



In kako je poskrbljeno za vas?

Dobravcem, Milanom Škobretom, Mileno Požun, Jožo Cegljar, Petrom Majcnom, Lojzetom Hauptmanom, Francom Meščem in tudi drugi so med pogovorom kaj pristavili.

Predvsem sem izvedel, da so vsi zelo zadovoljni. Dobili so ravno tisti datum, ki so ga želeli. Hrana je zelo dobra in raznovrstna, primerna za odrasle in otroke, hišice



Celoten »štab« pred objektivom. Od leve proti desni stojijo: Stefka Lušina, Peter Zigante, Elizabeta Bračić, Venko Pajer, Vida Koprivnikar, Danica Grm, Anica Knez, čepijo: Angelca Černe, Marija Bračić, Anica Škoda, Marija Birk, Marija Povše in Nada Jurič. Manjka le Nevenka Lovrič. Za njih je bivanje ob morju trdo delo.



Uspešen upravnikov servis

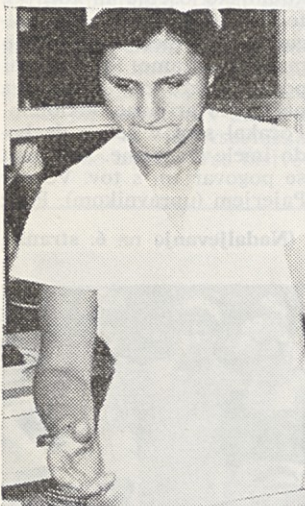


# LETOVANJE

(Nadaljevanje s 5. strani)  
mi, da so hiišce zasedene, le-  
žišča pa ne vsa.

Do 10. 6. je bilo slabše, prav tako v izmeni do 5. 7. Do sedaj ni bilo posebnih nevsčenosti in nepravilnosti. Zgodilo se je tudi, da sta bila v petposteljni hišici le dva gosta, v štiriposteljni hišici pa celo sedem. Toda to so le izjeme. 7. julija so imeli to-čo, ki je lomila veje in so jo odmetavali kar z lopatami. Tu in tam je obležala celo dva dni. Od tedaj ni bilo večjih nalivov. Vreme je lepo, sončno in vsi so zaradi tega še bolj zadovoljni. Gob pa letos ni, in je mogoče bolje tako. Delavke v kuhinji so mlade, nekatere so letos prvič tu. Vse so pridne in prizadevne.

Po kosilu mi je ves »štab«, kljub utrujenosti, »poziral«, in nato so se tudi one razgovorile. Glavna kuharica »Mica« — Marija Birk — pričinja z delom ob 6. uri in ji traja delovni dan do 15. ure. Takrat imajo priložnost, da se okopajo tudi v morju do tedaj se namreč v znoju.



Glavna kuharica — Marija Birk - Mica

Približno ob 16. uri se delo v kuhinji zopet prične in traja do 20. ure. Tukaj kuha prvič. Dela je sicer dosti, vendar kljub temu zadovoljna, ker uživa v svojem poklicu. Če bodo gostje s kuhno zadovoljni, bo še rada prišla.

Štefka Lušina je odgovorna za gašenje žeje. Tudi njen delovni dan je dolg, zato jo večkrat bolijo noge. Enako so povedale tudi ostale. Vse pozdravljajo svoje sodelavke v tovarni.



Od sodelavcev, ki so pred-  
menoj letovali v kampu 13.  
maj pri Fažani, sem slišal to-  
liko različnih mnenj, da sem



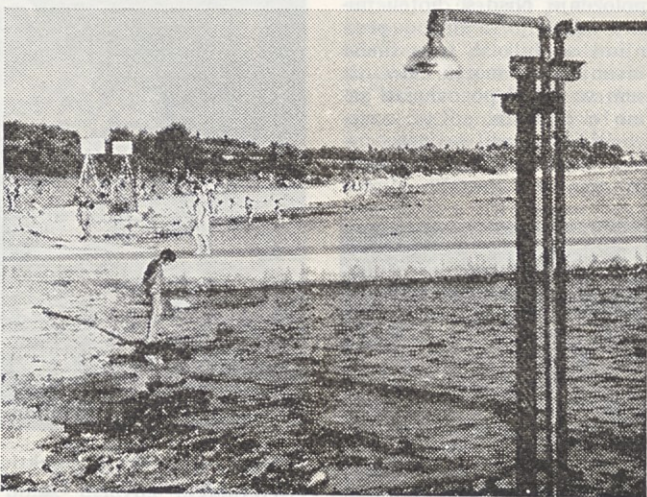
Naša počitniška prikolica v Fažani

se bližal vojaškemu letovišču  
z nekoliko smešnim občut-  
kom, pripravljen na vse, ce-  
lo na »trubo« ob 21. uri.  
Sprejel me je senčen borov

Kamp ni prenapolnjen, med  
bungalovi, prikolicami in šo-  
tori so speljane kamnite ste-  
zice. Tla so na debelo pokri-  
ta z borovimi iglicami, z dre-  
ves pa te tu in tam opazuje-  
jo radovedne oči ververice.  
Sanitarije so čiste in lepo  
urejene. Pri umivalnicah so  
tudi tuši, ki pa so odprti sa-  
mo do 10. ure in dokler ne  
zmanjka tople vode. Veliko  
boljše bi bilo, če bi se lahko  
potuširal zjutraj ali zvečer. V  
kampu sta tudi kiosk (trgovi-  
na s prehrano) in restavraci-  
ja. Prvi je nepričakovano do-  
bro založen, saj tu lahko ku-  
piš vse od razglednic do kru-  
ha, razen sadja, zelenjave in  
mesa. Tudi pijače nimajo,  
ker bi bili konkurenčni last-



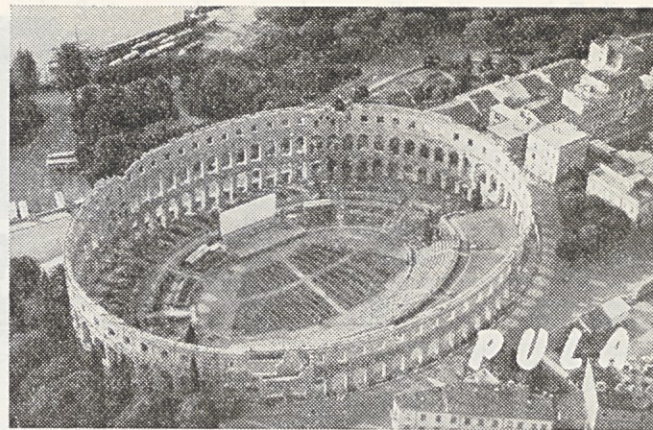
ni restavraciji. Vse to pa se  
dobi v Fažani, ki je le 10 mi-  
nut pešačenja po stezici ob  
morju, oddaljena od kampa.  
Cene v Fažani niso visoke.



Plaža je očiščena ježev, zato greš brez skrbi v vodo

gozd, prijazna vojaka sta me  
napotila do recepcije. Po vse-  
litvi v lepo opremljeno pri-  
kolicu, sem raziskal naselje.

Tu lahko najdeš tudi prijet-  
ne gostilne, ki niso turistič-  
no pokvarjene, in so zato tu-  
di cene zmerne. Nasprotno



V Puli je veliko zanimivosti. Od vseh je najzanimivejša arena.

pa so cene pijačam, sladole-  
du, kavi in hrani v restavraci-  
ji v kampu primerno turi-  
stično zasoljene. V restavraci-  
ji se lahko tudi aboniraš,  
in v tem primeru je cena  
hrani nižja. Gostje, ki so se  
tu hranili so hrano pohvali-  
li, in so za kosilo lahko izbi-  
rali med štirimi različnimi  
vrstami jedi.

Prijetno sem bil presene-  
čen zaradi možnosti razno-  
vrstne rekreacije: odbojka,  
košarka, namizni tenis, nogo-  
met. Na voljo so tudi  
sandolini za veslanje. Pla-  
ža je očiščena ježev, za-  
ta greš brez skrbi v vo-  
do. Zelo lepo je poskrb-  
ljeno za najmlajše: imajo pe-  
skovnik, nižje koše za košar-  
ko, različne gugalnice in vr-  
tiljak. Na plaži so tudi tuši,  
ni pa kabin za preoblačenje.

Tudi za zabavo je poskrb-  
ljeno. Trikrat na teden se ob  
godbi lahko zavrtite. Zabavo  
in razvedrilo si lahko poišče-  
te tudi v Fažani, posebno pa  
v Puli, ki je oddaljena le  
6 km.

Če komu ni do plesa, je v  
Puli dovolj drugih zanimivo-  
sti, ki si jih je vredno ogle-  
dati: arena, množica drugih  
spomenikov, pristanišče, uli-  
čice in vrvež v manjših krč-  
mah, razkošni butik — vse  
to pritegne turiste. Posebno  
je zanimiva cenena tržnica.

Ker je kamp v neposredni  
bližini Brionov, so tu nekoli-  
ko poostreni varnostni ukre-  
pi. Tu ne more letovali kdor-  
koli, in je celoten kompleks  
primerno zaščiten; zato sem  
se počutil varno in sprošče-  
no.

M. M.

## GOZD MARTULJK

Iz Kranjske gore vas pope-  
lje sedežnica v pičlih 20 mi-  
nutah v dom na Vitrancu. Od

tu se vam nudi lep pogled  
na vasi v dolini, smaragdno  
zelene Zelence, senožeti in



Počitniški dom Slovenijales v Gozd Martuljku — v njem ima  
naše podjetje v sezoni na voljo dve sobi s skupaj sedmimi  
ležišči. Za vse, ki žele miren kraj in se naučiti gorskega zraka  
je Martuljek res idealen kraj za preživljanje teh nekaj do-  
pustniških dni.

pašnike na pobočjih gozdna-  
tih gora ter krasne divje ste-  
ne Julijcev. Tam daleč proti  
severozahodu pa se vam bo-  
do pokazali vrhovi visokih  
gora, ki so pokrite z večnim  
ledom in snegom.

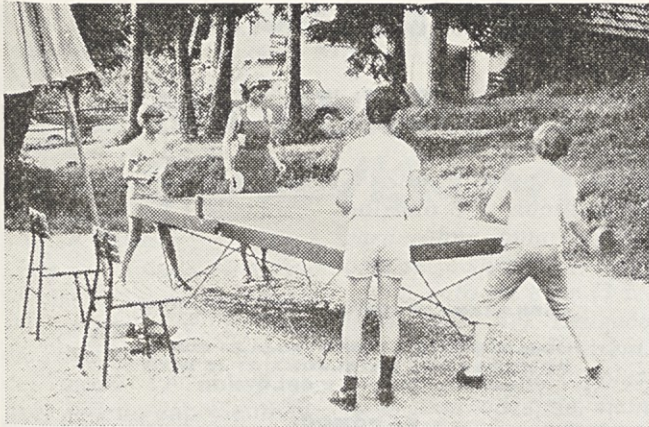
Območje Kranjske gore in  
vasi v okolici je najprimer-  
nejše izhodišče za nešteto vi-  
sokogorskih tur.

Privoščimo si pa lahko tu-  
di izlet v dolino Planice. Pot  
vas pelje mimo smučarskih  
skakalnic svetovnega slovesa,  
skozi visokogorski gozd, s

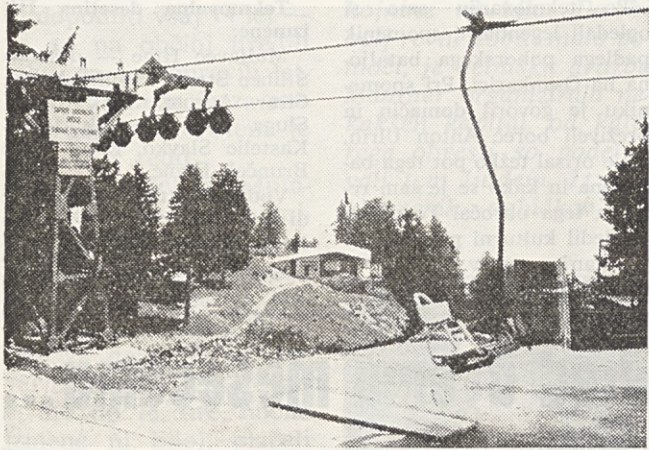


Na obali je veliko možnosti za rekreacijo





Tako kot v Novigradu, je bila tudi v Martuljku miza za namizni tenis stalno zasedena. Še posebno ostri so bili dvoboji parov



Pogled z gornje postaje žičnice na dom na Vitrancu, 1.565 m nadmorske višine



Ob povratku z Vitranca se vam nudi čudovit pogled z žičnice na Kranjsko goru

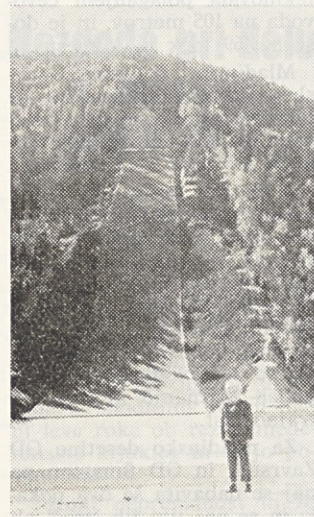


Še nekaj metrov vožnje in na spodnji postaji žičnice bo treba izstopiti

svojo posebno floro in fauno, do koč v Tamarju.

Ali pa izlet na Vršič. Če nismo navdušeni za pešačenje, si lahko privoščimo vožnjo z avtobusom, ki vozi poleti čez Vršič. To strateško cesto, ki povezuje dolino Save z dolino Soče so gradili ujetniki v prvi svetovni vojni.

S terase Tičarjevega doma imate krasen razgled na Primorsko. Tu je izhodišče za



Planiška velikanka



Tamar

ture na Prisank, Mojstrovko in druge gorske orjake. Z Vršiča je le še dve uri peš poti do izvira Soče.

Večina dopustnikov pa si obvezno privoščijo izlet po strmi gozdni poti, ki je seveda prevozna tudi z osebnim avtomobilom, na Srednji vrh. Ko pridete iz gozda, kmalu zagledate gorsko vasico Stari vrh. Gostišče se nahaja na hribčku, imenovanem Glava.

Z njegove terase je čudovit razgled na Julijce in dolino Save Dolinke.

Užitka željni dopustniki imajo prav v Gozd Martuljku nebroj možnosti za krajše in daljše izlete, tako v dolino Vrat, pod Martuljkovo skupino in podobno. Privoščite pa si lahko tudi skok čez mejo, saj sta Rateče in Podkoren zelo blizu.

B. B.

## Počitniška praksa

S prvo poletno vročino so se zaprla tudi vrata šolskih učilnic. Dva meseca trajajo počitnice, v tem času pa dijaki in študentje odhajajo na morje, v planine ali pa opravljajo počitniško prakso v delovnih organizacijah. Štipendisti, ki so pogodbeno vezani s posameznimi delovnimi organizacijami, morajo navadno opravljati počitniško prakso v teh podjetjih. Naša delovna organizacija ima sklenjenih več takšnih pogodb o štipendiranju z dijaki in študenti na srednjih in višjih oz. visokih šolah. Taka pogodba štipendista tudi obvezuje, da dela toliko časa v delovni organizaciji, kolikor časa je prejemal štipendijo. Če se pa štipendist po končanem šolanju zaposli drugje, pa mora štipendijo vrniti.

Največ štipendistov ima predilnica Litija na tehniški tekstilni šoli v Kranju. Tako ni naključje, da smo se pogovarjali z enim izmed njih. To je Martin JERINA, dijak četrtega letnika tehniške tekstilne šole. Že trikrat je opravljal obvezno počitniško prakso v naši delovni organizaciji. Iz razgovora smo želeli izvedeti, kako je zadovoljen z delom, kakšen vtis je dobil o svojem bodočem delu, ali ima dovolj strokovne pomoči itd.

**Tritedensko počitniško prakso je opravljal v sukalnici efektnih sukancev. Vprašali smo ga najprej zakaj se je odločil za tekstilno šolo.**

»Odlučil sem se predvsem zato, ker mama dela v predilnici in ker so bile razpisane štipendije. Torej čisto slučajno. Med šolanjem stanujem v internatu, za katerega plačam mesečno 1.300 din, štipendija pa znaša 960 din, tako da mi ne zadošča niti za stroške bivanja v internatu.«

**Kot drugi štipendisti mora tudi on opravljati počitniško prakso v naši delovni organizaciji.**

»Doslej sem bil že trikrat na praksi v predilnici Litija in sicer vedno na drugih delovnih mestih. Ko sem se odločil za šolanje na tekstilni šoli, si nisem dosti predstavljal kakšno delo bom opravljal po končanem šolanju. Šola ti ne da celovitega pogleda na samo proizvodnjo, na delovne razmere in konec koncev tudi ne na bodoče delovno mesto.«

**»Torej je počitniška praksa koristna?«**

»Vsekakor, saj šele tu spoznaš delovne razmere, potek dela, organizacijo dela in delo samo. V šoli sem si vse drugače predstavljal. Tukaj, v proizvodnji šele spoznaš, da sama teorija ni nič, če ni povezana s prakso, z delovnim procesom.«

**»Letošnjo obvezno prakso opravljaš v sukalnici efektnih sukancev. Kako ocenjuješ svoje delo?«**

»V sukalnici efektnih sukancev se spoznavam s stroji, pomagam pri raznih delih. Mojster je obenem tudi moj mentor. Mislim, da je zelo dobro strokovno podko-

van in mi tudi posreduje precej svojega znanja. On mi tudi dodeljuje delo, me seznanja s programi za efekte. Mislim, da letos nisem prepuščen samemu sebi. Tudi strokovno literaturo dobim od mojstra in delno od tovariša Bizjaka.«

**Tekstilni tehniki se po končanem šolanju in opravljenem pripravniškem stažu zaposlijo kot mojstri oz. vodje izmen. Tu je pa važno tudi delo z ljudmi.**

»Mislim, da je tu šibka točka, tako šole in tudi prakse. Način dela z ljudmi, razporejanje itd. so nam več ali manj neznanne stvari.«

**»Ti si bil že trikrat v naši posodi podjetju na počitniški praksi. Kako ocenjuješ dosedanje prakse?«**

»Mislim, da je še vedno največ odvisno od vsakega posameznika, koliko odnese od počitniške prakse. V prejšnjih letih so mi npr. mojstri samo več ali manj dodeljevali delo, niso pa me, po mojem mnenju, zadostno seznanjali s tehnološkim postopkom, organizacijo proizvodnje, skratka, mislim, da nisem imel dovolj strokovne pomoči in da je, če posplošim, praktikant tekstilne šole več ali manj prepuščen samemu sebi.«

Tako je pripovedoval naš štipendist Martin Jerina. Podobne odgovore bi dobili tudi od ostalih praktikantov.

A. Krhlikar



# Tekmovanje gasilskih desetini v Gabrovki in Oplotnici

Dne 26. 6. 1977 je občinska gasilska zveza Litija priredila vsakoletno občinsko gasilsko tekmovanje. Letos je bil pokrovitelj Krajevna skupnost in gasilsko društvo Gabrovka. Tega tekmovanja se je udeležila tudi naša desetina 3. izmene, ki je dosegla 5. mesto, kar je lep uspeh za mlado gasilsko desetino, ki nastopa drugo leto na tem tekmovanju. Tekmovanja v Gabrovki se je udeležilo 14 gasilskih društev s 15. desetini, in 3 mladinske desetine, kar je velik korak naprej k splošni varnosti in pri-

pravljenosti desetini na terenu, v primeru elementarnih in drugih nesreč. Tekmovalne discipline so bile:

Mokri trodelni napad z zbijanjem toče s curkom in hitro oblačenje. Tekmovalne desetine so se dobro pripravile za tekmovanje, kar je razvidno iz poročila, ki ga objavljamo v celoti.

## POROČILO

o izvedbi občinskega gasilskega tekmovanja dne 26. 6. 1977 v Gabrovki. Tekmovalo je 15 članskih desetini in 3 desetine mladincev.



Pri spomeniku je govoril domačin in preživeli borec tov. Anton Ulrih

## Ekipe so dosegle naslednje rezultate:

1. Gasilsko društvo Kostrevnica	1. mesto 865,00 točk
2. Gasilsko društvo Šmartno II.	2. mesto 861,08 točk
3. Gasilsko društvo Liberga	3. mesto 858,05 točk
4. Gasilsko društvo Jablanica	4. mesto 835,09 točk
5. IGD Predilnica Litija	5. mesto 829,00 točk
6. Gasilsko društvo Završnik	6. mesto 815,08 točk
7. Gasilsko društvo Breg	7. mesto 805,00 točk
8. Gasilsko društvo Polšnik člani	8. mesto 804,00 točk
9. Gasilsko društvo Kresnice	9. mesto 800,05 točk
10. Gasilsko društvo Vače	10. mesto 799,04 točk
11. Gasilsko društvo Litija	11. mesto 793,00 točk
12. Gasilsko društvo Šmartno I.	12. mesto 787,03 točk
13. gasilsko društvo Javorje	13. mesto 785,08 točk
14. Gasilsko društvo Gabrovka	14. mesto 783,00 točk
15. Gasilsko društvo Tihoboj	15. mesto 766,05 točk



Naša tekmovalna desetina

Pionirska desetina Gasilskega društva Polšnik je edina tekmovala v delu z brentačami in je dosegla odličan čas — 21 sekund brez napake.

skega društva Završnik je tekmovala polaganjem cevovoda na 105 metrov, in je dosegla 469 točk in 1. mesto.

Mladinska desetina Gasilskega društva Šmartno je tekmovala v polaganju cevovoda na 105 metrov in je dosegla 465 točk — 2. mesto.

Z ozirom na to, da je na tekmovanju nastopila samo ena pionirska desetina GD Polšnik z brentačo, leta je vajo izvedla brez napake v 21. sekundah, kar je že neuradni Slovenski rekord je izpitna komisija predlagala, da se tej pionirski desetini podeli priznanje in pokal v trajno last.

Za mladinsko desetino GD Završnik in GD Šmartno pa naj se nabavita še dva pokala in se naj jim jih izroči ob priliki požarnovarnostnega tedna v šoli Šmartno.

Celotno tekmovanje je zelo dobro uspelo in je potekalo brez ovir. Pripomb na sodniški zbor ni bilo.

Po tekmovanju je bila velika gasilska povorka skozi Gabrovko na slavnostni prostor, kjer so bila podeljena gasilska priznanja in pokali za prva tri mesta. Nato so položili temeljni kamen za nov gasilski dom v Gabrovki, bo ponos vsemu kraju.

Z ozirom na dober rezultat, ki ga je naša desetina pod vodstvom Rudija Zupana in deseterja Henrika Muljavca dosegla v Gabrovki, smo se prijavi na tekmovanje za pokal Pohorskega bataljona v Oplotnici. Tekmovanje je bilo v soboto, 23. 7. 1977, v Oplotnici in se je prijavilo 82 gasilskih desetini, tekmovalo je 45 članskih ekip in 9 ženskih (54 tekmovalnih ekip)

Pri podeljevanju priznanj in pokalov za prva tri mesta je tov. Ulrih Anton preživeli borec, pozdravil vse navzoče z besedami, da je tekmovanje v redu potekalo, ter so se borile vse desetine z enako vnemo. Zato smo vsi udeleženci prejeli v zahvalo lepo priznanje za udeležbo in knjigo Zbornik spomenikov narodnoosvobodilnega boja v občini Slovenska bistrica.

Neuradno je Predilnica Litija zasedla 19. mesto, kar je zelo lep uspeh, in želim desetini še obilo tekmovalnih dni. Ker se prav na tako velikem tekmovanju pokažejo vse sposobnosti ene gasilske enote, ki lahko ob vsakem času pomaga kjerkoli je potrebno, bo treba še nadalje stremeti na tem, da se gasilska društva udeležujejo raznih tekmovanj, ker se s tem krepi moč udarnosti in pripravljenosti za morebitne nesreče doma in na delovnem mestu.

GASILSKO DRUŠTVO OPLOTNICA

PODELJUJE

PRIZNANJE

GASILSKEMU DRUŠTVU "PREDILNICA - LITJA"

UDELEŽENCI 1. TEKMOVANJA ZA POKAL POHORSKEGA BATALJONA, KI JE BIL 23. JULIJA 1977 V OPLOTNICI

NA POMOČI



Po tekmovanju smo si ogledali legendarni spomenik padlega pohorskega bataljona na Osankarici. Pri spomeniku je govoril domačin in preživeli borec Anton Ulrih, ki je orisal težko pot tega bataljona in kako se je sam rešil iz tega obroča. Pogovoru je sledil kulturni program in polaganje vencev.

Tekmovalna desetina III. izmene:

Muljavec Hine — deseter, Štuhec Stane, Pavliha Anton, Cirar Avgust, Pajk Cveto, Sluga Jože, Gorišek Janez, Kastelic Slavko, Retar Jože, Brunček Franc.

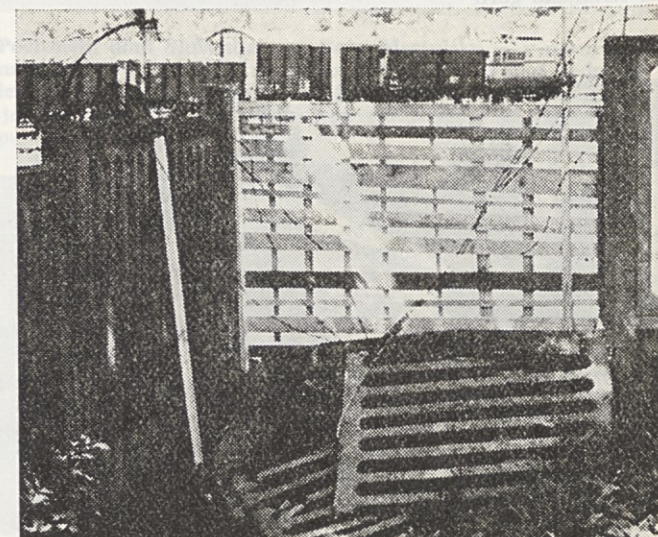
Vodja desetine Zupan Rudi

Poveljnik OBGZ Litija Zupan Viktor

## Pred dvema mesecema...



Voznik, ki ne zmanjša hitrosti vozila pred križiščem ob železniških zapornicah med požarnim bazenom in tovarniško ograjo, je v nevarnosti, da »zavozi« z vozilom v betonsko ograjo, zidarski delavci so letos morali že drugič na istem mestu popraviti ograjo.





**Obiskal sem eno naših najstarejših upokojenk — Jožefo Mandelj**

**Na obisku**

Rodila se je leta 1891 v Smartnem pri Litiji, kjer živi še danes.

Že zelo mlada — stara je bila 13 let — se je leta 1904 zaposlila v Predilnici. Tovarna je bila še precej nova. Le nekaj let prej je bilo zaposlenih v njej šele okoli 200 delavcev, tega leta pa jih je bilo že nad 400. Mnogi od njih so bili mladoletni.

Jožefa je bila pa vendar še premlada. Morala bi dopolniti vsaj 14 let — pa so na občini uredili tako, da so popravili letnico rojstva in jo za eno leto postarali. Potem je bilo vse v redu.

Začela je delati v »špinzolu« (predilnica). Spominja se kako so takrat stroj poganjali jermeni in kolikokrat se je jermen snel ali strgal. To je bilo za delavce tudi nevarno. Delali so 12 ur (od 6. ure do 18. ure, nočne izmene ni bilo), plačali pa so jih le za 11 ur. Vmes so imeli 1 uro prosto za kosilo, ki pa so si ga prinesli s seboj — ali pa so jim ga prinesli otroci. Jedli so kjerkoli — na stopnicah, pri strojih — tovarne niso smeli zapustiti.

»Če nas je mojster zalotil, da nismo bile pri delu, ali na svojem delovnem mestu je zavpil: »Eno krono štraf!« (kazen). Od plače so nam odtrgovali tudi če smo pri delu kaj poškodovali. Ob sobotah smo prihajale na delo že ob 3. uri zjutraj, da smo očistile stroje.

Za vse smo morale same skrbeti. Za tovarniško družbo je bilo važno le, da smo delali. Kako je kdo prihajal na delo, kaj bo jedel, kako bo oblečen — to ni bila njihova skrb. Razmere so bile zelo slabe. Veliko delavk je imelo obolele noge, ker so moral ves dan tekati ob stroju po betonskih tleh. Poleti so bile kar bose, ker je bilo tako vroče.

Med prvo svetovno vojno tovarna nekaj časa ni obratovala. Po vojni se je vrnilo veliko starih delavcev. Tudi Jožefa je bila med njimi.

»Stanje se je malo izboljšalo — dobili smo garderobne omarice, čas dela se je skrajšal — sprva 10, nato na 8 ur (3 izmene po 8 ur). Drugače pa je bilo vse po starem. Da smo se lahko v poletni vročini odžejale, nam je mlad fant nosil v vedru vodo iz studenca. Jaz sem bila takrat že predelavka v predilnici. Imela sem veliko več vreten, kot jih imajo danes. Pokojnine ni bilo. Da bi bolj revni dobili malo pomoči, je delniška družba Mautner organizirala nekakšen kapital, od katerega obresti so podeljevali tem ljudem. Iz prekomernih dobičkov, ki



jih niso mogli odnesti iz države in ki so bili oproščeni davka, so gradili tovarniško kolonijo. Nosečnice so delale do zadnjega — po porodu pa so bile proste le 3 tedne.

V službi smo se dobro razumeli in tudi veselja ni manjkalo. Na delo sem zelo rada hodila. Vsako leto smo imeli »špineral« (ples predilcev — tradicija, ki se je obdržala do danes). 14 dni smo »krancale«. Na ples so lahko prišli prav vsi. Direktorja sem kar prijela okoli pasu, pa sva se zavrtela.

Po 2. svetovni vojni je delala še 6 let. Dopolnila je 60 let starosti in imela 43 let delovne dobe.

»Nisem šla rada v pokoj, pa sem morala. Ves čas službe nisem bila nikoli bolna. Takrat pa sem dobila malo gripe in sem prosila zdravnika, da bi mi dal kakšno zdravilo. Ko me je pregledal in vprašal, koliko sem stara, mi je rekel: »Kar v

pokoj pojdi«. Jokala sem se — tako rada sem hodila na »šiht«!

Tudi doma je veliko dela. Največkrat sem hodila pleti na njivo; dela ni nikoli zmanjkalo.

Še veliko zanimivega mi je povedala, saj se ne

verjetno dobro spominja skoraj vsake podrobnosti iz svojega življenja. Jožefa ima še dober spomin.

Želimo ji veliko zdravja in veselih uric, da bi še dolgo uživala zasluženi pokoj.

**Matic Malenšek**

**Nezgode pri delu v mesecu juliju 1977**

1. **IVANUŠIČ Bojan** — čistilec strojev

**Opis poškodbe:**

V mehanični delavnici je poškodovanec pilil medenina-sto kljukico, katero je imel vpeto v primež. Pri tem mu je pila zdrknila in je zadel s spodnjim delom dlani leve roke ob rezilo medenina-ste kljukice in si jo poškodoval.

**Vzrok:** neprevidnost in že prej poškodovana roka.

2. **VEHOVEC Jože** — ključavničar

**Opis poškodbe:**

Ko je v mehanični delavnici poškodovanec hotel spiliti kljukico, mu je roka nehote spodletela in je s prstancem desne roke zadel ob rezilo kljukice in si ga poškodoval.

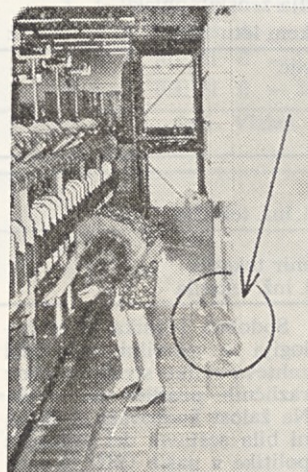
**Vzrok:** neprevidnost in trenutna neprisebnost poškodovanca.

3. **MILENKOVIČ Radovan** — skladiščni delavec

**Opis poškodbe:**

Poškodovanec je hotel balo, težko okoli 200 kg s kljuko potegniti na ročni voziček, katerega je podstavil pod balo. Pri tem se je kljuka izpulila iz bale, poškodovanec pa je zaradi sunka udaril s komolcem desne roke ob ročaj ročnega vozička in si ga poškodoval.

**Vzrok:** preslabo zapetje bala s kljuko in naglica.



Pod stikalnimi omaricami so zvite podne, gumirane obloge, ki varujejo dežurne elektrinarje in tako povečujejo zaščito pred slučajnim dotikom.

AVTOBUSNI VOZNI RED				VELJA OD 1. VI. 1977 DO 31. V. 1978			
Litija - Ljublj.		opomba		Ljublj. - Litija		opomba	
D 4,10	5,30	(Bes)	ne vozi ob sobotah	D 6,15	7,10		
D 4,47	5,48			V 7,15	8,04	TR	
D 4,50	5,43			NP 7,45	9,05	Bes	
D 4,50	5,41		Do stadiona	V 8,15	9,10		
D 5,00	5,59			V 9,15	10,04	TR	
D 5,03	5,47	TR	ustavi samo v Dol.	V 10,15	11,04		
D 5,07	5,52	TR	brez postankov	D 10,45	11,34		
NP 5,07	6,06	TR		V 11,15	12,10		
D 5,20	6,19			D 12,15	13,04		
V 5,50	6,43			V 13,15	14,11	TR	
NP 6,10	7,30	Bes.	tudi ob sobotah	V 13,45	14,40		
				D 14,00	15,01		
V 6,52	7,46	TR		D 14,04	14,55	(od stadiona)	
V 7,50	8,43			D 14,15	14,59	TR ustavi samo v Dol.	
V 9,07	10,06	TR		D 14,15	15,04	TR	
V 9,50	10,43			D 14,15	15,25	Bes - sob. ne vozi	
D 11,07	12,06	TR		NP 14,20	15,30	Bes - tudi ob sob.	
NP 11,07	12,01	TR		D 14,45	15,34		
D 11,50	12,43			V 15,15	16,04	TR	
NP 11,50	13,06			V 16,15	17,04		
D 12,20	13,19			V 17,15	18,10	TR	
D 13,07	14,01	TR		V 18,15	19,10		
V 14,19	15,12	TR		V 19,15	20,11	TR	
V 14,52	15,45	TR		V 20,15	21,04	TR	
V 16,20	17,13			V 21,15	22,10		
V 17,07	18,06	TR		V 22,15	23,10		
NP 18,10	19,30	(Bes)					
V 18,20	19,13						
V 19,07	20,00	TR					
NP 19,50	20,49						
D 19,50	21,12						
NP 20,50	21,49						

**LEGENDA:**

- V - vozi vsak dan
- D - vozi ob delavnikih
- NP - vozi ob nedeljah in praznikih
- TR - vozi iz (do) Trbovelj
- Bes - vozi preko Besnice

**Kadrovske vesti**

**Prišli v mesecu juliju 1977**

- 1. 7. 1977 Martinčič Marija, Zagorje, Polje 11 — predilnica sintetike, 1. izmena
- 11. 7. 1977 Kantič Hazema, Zagorje, Grajska 1 — predilnica sintetike, 1. izmena
- 13. 7. 1977 Komotar Karel, Litija Zas. bat. 21 — rezerva predpredilnice (za določen čas)
- 13. 7. 1977 Jerina Martin, Litija, Prvomajska 3 — rezerva predpredilnice (za določen čas)
- 15. 7. 1979 Gobljar Ivan, Litija, Podšentjur 2 — mehanična delanica
- 17. 7. 1977 Lokar Alojz, rPeska nad Kostrevnico 23 — predpredilnica, 4. izmena
- 20. 7. 1977 Podkrajšek Karlo, Litija, Rozmanov trg 11 — remont predilnice sintetike
- 20. 7. 1977 Muratović Ajka, Trbovlje, Ob železnici 14 — predilnica sintetike, 2. izmena
- 27. 7. 1977 Strojan Ljudmila, Litija, Rozmanov trg 12 — počitniški dom Pineta — Novigrad (za določen čas)

**Odšli v mesecu juliju 1977**

- 8. 7. 1977 Molk Marija, Litija, Badjurova 6, sukalnica efektnih sukancev — pismeni sporazum — (odpoved delavke)

- 1. 7. 1977 Hiršelj Janez, Preveg 1, Polšnik, predilnica bombaža, 2. izmena — umrl
- 9. 7. 1977 Hostnik Martina, oMravče 26, Gabrovka, predilnica sintetike, 3. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavke)
- 14. 7. 1977 Sterle Lučka, Litija, Rozmanov trg 18, čistilna kolona predilnice bombaža — pismeni sporazum (odpoved delavke)
- 16. 7. 1977 Lukić Nada, Litija, Praprošče 16, predilnica bombaža, 3. izmena — prenehanje v poskusnem roku s strani delovne organizacije
- 24. 7. 1977 Kalšek Herta, Litija, Rozmanov trg 9, komercialni sektor — pismeni sporazum — (odpoved delavke)
- 31. 7. 1977 Erjavec Marta, Litija, Prvomajska 2, finančni sektor — pismeni sporazum (odpoved delavke)
- 31. 7. 1977 Badnjevič Emsuda, Sp. Log 2, predilnica bombaža, 2. izm. — pismeni sporazum
- 9. 8. 1977 Begič Jovanka, Litija, Vegova 6, predilnica 3. izmena — pismeni sporazum

**Umrle so naša upokojenke:**

- 26. 7. 1977 Pene Marija, Litija, Graška 85, v starosti 63 let
- 26. 7. 1977 Zupan Jožefa, Dom počitka Črni potok, v starosti 74 let
- 20. 7. 1977 Mandelj Marija, Litija, Ponoviška 9 — v starosti 83 let



# Izobraževalna skupnost za tekstilno stroko

V mesecu maju in juniju so se delavci v OZD na zborih seznanjali s kopico samoupravnih sporazumov posameznih SIS in z njihovimi programi dela. Programi so prikazani po nalogah, ki so po merilih ocenjene in izražene po svojih vrednostih v dinarjih. Skupno ocenjene naloge posameznih SIS predstavljajo sredstva, ki jih morajo delavci v združenem delu preko svojih delegatov odobriti in v obliki prispevne stopnje prispevati za dejavnosti posameznih SIS. S podpisami samoupravnih sporazumov so se delavci v OZD obvezali, da bodo od ustvarjenega dohodka TOZD ta sredstva zbrali in tako omogočili izvajanje programov. SIS pa so obvezne zbrane in sprejete naloge čimbolje izpolniti.

Med ostalimi samoupravnimi sporazumi ste delavci podpisali tudi Samoupravni sporazum o osnovah plana vzgoje in usmerjenega izobraževanja v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980.

S tem samoupravnim sporazumom določamo za obdobje 1976 do 1980 osnovne smotre in naloge, ki jih bomo uresničili z usmerjenim izobraževanjem, pogoje in merila, na katerih bo slovela svobodna menjava dela, sestavine in obseg programov izobraževanja in usposabljanja za poklic ter programa skupnih nalog, obveznosti delavcev za izvedbo programov ter pravice, obveznosti in odgovornosti skupščin posebnih izobraževalnih skupnosti in Izobraževalne skupnosti Slovenije.

Udeleženci se zavezujejo, da bodo v tem srednjeročnem obdobju razvijali usmerjeno izobraževanje tako, da bodo zadovoljevali kadrovske izobraževalne potrebe združenega dela. Ustvarjali bodo kadrovske, prostorske, materialne in vsebinske pogoje za preosnovno srednjega in visokega šolstva v celovito zasnovano usmerjeno izobraževanje in izenačevali možnosti mladih za usmerjeno izobraževanje.

Vzgojno izobraževalne organizacije združenega dela bodo povečevale učinkovitost svojega dela ter zato posodabljalale učne programe in učno tehnologijo.

Obseg in vsebina planov usmerjenega izobraževanja se določata v mejah materialnih možnosti in potreb temeljnih organizacij združenega dela materialne proizvodnje in v mejah zmogljivosti temeljnih organizacij združenega dela usmerjenega izobraževanja.

Program izobraževanja vsebuje:

— program izobraževanja in usposabljanja za poklic (to so programi TOZD srednjih in visokih šol),

— program skupnih nalog (ta program obsega tiste dejavnosti, ki so nujno potrebne za delovanje celovitega sistema vzgoje in izobraževanja).

Sredstva za izvedbo programov po tem sporazumu v Sloveniji znašajo:

	1976	1977	1978	1979	1980	Skupaj
Programi sred. in visok. šolstva	1.291,5	1.302,0	1.411,0	1.507,0	1.725,0	7.236,5
Programi skupni nalog	206,5	225,7	319,5	477,5	588,2	1.817,4

SKUPAJ:

(v milijon din) 1.498,0 1.527,7 1.730,5 1.984,5 2.313,2 9.053,9

Kako bomo zbrana sredstva po prispevni stopnji 10,6 od panoge 124—00, to je od tekstilne industrije trošili v letu 1977.

Zbrana sredstva planirana na podlagi poslovnega uspeha organizacij združenega dela za leto 1976 znašajo za leto 1977 66,462.000 dinarjev.

Program izobraževanja in usposabljanja za tekstilne poklice:

— Dejavnost srednjih šol in šol organiziranih po zakonu o poklicnem izobraževanju	28,113.000.— din
— Dejavnost visokih šol	7,466.000.— din

SKUPAJ 35,579.000.— din

— Program skupnih nalog 652.000.— din

SKUPAJ 36,231.000.— din

Iz teh podatkov je razvidno, da bomo porabili za vzgojo tekstilnih kadrov v letu 1977 36,231.000 dinarjev ali 54,5 %, za programe drugih pa bom o prispevali 30,231.000 din ali 45,5 % od zbranih sredstev tekstilne industrije.

Da bi imeli uporabniki vpogled v šolstvo tekstilne stroke navajam vse TOZD srednjih in visokih šol, poklice, ki jih vzgajajo in število odd. v šolskem letu 1976/77.

Šola oz. šolski center	Poklici	Število oddelkov	Število učencev
Tekstilni center Kranj	predilski tehnik	4	70
	tkalski tehnik	4	84
	tekst.-kemijski tehnik	3	83
	pletilski tehnik	4	98
	konfekcijski tehnik	4	115
	pletilja	1	25
	krojač moških oblek	0	9
Center strokovnih šol Ljubljana	šivilja ženskih oblek	3	65
	krojač moških oblek	2	37
	krojač ženskih oblek	2	42
	šivilja ženskih oblek	3	92
Center poklicnih šol Kočevje	tapetnik	1	19
	krojač moških oblek	2	36
Poklicna tekstilna šola Metlika	šivilja ženskih oblek	3	37
	konfekcionar	4	80
Poklicna lesna in oblačilna šola Sevnica	konfekcionar	6	163
	Poklicna oblačilna in kovinarska šola z italijanskim učnim jezikom Izola	šivilja ženskih oblek	
Tehnična elektro-strojna in tekstilna šola Maribor		tkalski tehnik	5
	tekst.-kemijski tehnik	2	42
	konfekcijski tehnik	4	118
Šolski center za oblačilce in frizerje Maribor	krojač moških oblek	3	86
	šivilja ženskih oblek	7	211
	konfekcionar	1	24
	konfekcijski modelar	4	134
Šolski center Borisa Kidriča Celje	krojač ženskih oblek	2	33
	šivilja ženskih oblek	1	18
	konfekcionar	2	50
Center poklicnih šol Murska Sobota	krojač moških oblek	5	158
	šivilja ženskih oblek	4	106

Vpis v višje in visoke šole v šolskem letu 1976/77 je naslednji:

Visokošolski zavod	Poklic	Število rednih slušateljev	Število izrednih slušateljev	Skupno število slušateljev
FNT — TOZD tekstil. tehnol. odsek Ljubljana	dipl. inž. tekstila	97	30	127
VTS — TOZD strojništvo odsek tekstil Maribor	inženir tekstila	49	12	61
	dipl. inž. tekstila	8	16	24

Z vsemi temi podatki sem želela našega delavca — uporabnika seznaniti z dejavnostjo izobraževanja tekstilnih kadrov in s stroški tega izobraževanja. Opozoriti pa želim tudi na to, da bi se moralo število oddelkov v naših šolah bistveno povečati.

Letošnji redni vpis, ki je sedaj zaključen, je ponovno pokazal, da med mladino ni interesa za šolanje v tekstilnih strokovnih šolah.

Sodobna tehnika in tehnologija v tekstilni industriji zahteva veliko strokovnjakov različnih profilov in strok. Na žalost kadrovska politika ni bila sestavni del razvojne politike v naših OZD in zato skrb za strokovni, izobraževalni napredek kadra ni bila enaka prizadevanjem za razvoj in napredek proizvodnih sredstev v tekstilni industriji.

Od 50.000 delavcev zaposlenih v tekstilni industriji je le

0,7 % delavcev z visokošolsko izobrazbo, 1,1 % delavcev z višješolsko izobrazbo in 6 % delavcev s srednjo izobrazbo (vseh strok).

Tekstilna industrija hoče v prihodnjem srednjeročnem obdobju povečati svojo proizvodnjo, dvigniti produktivnost in popestriti asortiman proizvodov. Vse to bo pa lahko dosegla le z dvigom strokovne usposobljenosti zaposlenih.

## Spremembe prometnega režima v Ljubljani

Razprav o tem, kaj bo novega in kaj spremenjenega v ljubljanskem prometu, je sedaj konec. Iz množice predlogov za tak ali drugačen režim, za in proti določenim ureditvam in tako naprej, so strokovnjaki izluščili tisto, ki najbolj ustreza sedanjim prometnim razmeram v Ljubljani. Ovrgli so kopico predlogov, ki so izražali predvsem zelo ozke interese posameznih skupnosti, da ne rečemo celo osebne ugodnosti, ali pa predloge, ki so bili nerealni glede na obseg predvidenih izboljšav prometnega režima.

Večina ljubljancov, okoličanov in tistih, ki večkrat prihajajo v Ljubljano, se je lanskoletne prometne novosti že privadila, saj je od tedaj minilo že leto dni. Sedaj pa so predvidene spremembe ne le na papirju, ampak že dejstvo, potrjeno s preureditvijo cestno - prometne signalizacije, in vendar promet še ne poteka tako gladko kot je treba.

Določene prometne spremembe zadevajo tako pešce, kot kolesarje in avtomobiliste. Zato menimo, da bo ta informacija o prometnih posebnostih ljubljane dobrodošla vsem.

Kaj je torej novega ali spremenjenega?

Začnimo s pešci.

Spremembe prometnega režima pešcem sicer niso dale novih prometnih površin, vendar pa so le-ti »pridobili« nekaj, kar gre predvsem v korist njihove varnosti in neovirane gibanja na peš površinah.

V čem je ta prednost? Prednost je v tem, da je iz najpomembnejših peš con izločen promet koles in koles z motorjem. Znano je, da so nekateri minimotoristi izvajali med pešci naravnost akrobacijske vožnje, kar je ustvarjalo zelo velik občutek nevarnosti in oviranja pri hoji. Dejansko je bil tako mešan promet na pešcevi površini zares nevaren. Zdaj je zabrenčalo spredaj, zdaj zadaj, tako da so se mnogi pešci raje umaknili zopet na pločnik, kot pa da bi tvegali, da jih »leteči mopedisti« spodnesejo na tla. Zdaj le pričakujemo, da bo na teh površinah zavladal mir. Kolesarji in vozniki koles z motorjem, pogledjte nekoliko bolj natančno novo cestno signalizacijo, in videli boste, da je vsem vozilom, torej tudi kolesarjem, promet na teh površinah prepovedan.

Na koncu bi radi opozorili pešce, da je tako prosto gibanje dovoljeno le na teh, posebej za pešce urejenih površinah. Opaziti je namreč, da mnogi pešci tako brezskrbno zakorakajo s pločnika na vozišče, tudi na drugih površinah, kejr je promet pešcev in vozil strogo ločen. Tam vlada drugačen prometni red, strogo določen glede na pravice in dolžnosti posameznih udeležencev v prometu, ki jih moramo vsi dosledno upoštevati. M. M.





nice, saj je zmagala v vseh srečanjih. Poleg tega pa velja tudi za najborbenejšo ekipo v tekmovanju. Rezultati tekmovanja naše ekipe pa so sledeči:

**Predilnica : Obrtniki 53:48 (19:21)**

Koše za našo ekipo so dali: Majcen 3, Babič 7, Komotar 4, Kralj 19, Mahkovic 2, Hauptman 12, Zupančič 6, Žlahtič O.



**Predilnica : Gabrovka Dole 59:46 (31:19)**

Koše za našo ekipo so dali: Majcen 2, Babič 22, Komotar 5, Kralj 12, Mahkovic 4 in Žlahtič O.

**Predilnica : IUUV 49:39 (27:23)**

Koše za našo ekipo so dali: Hauptman 10, Kralj 10, Babič 19, Zupančič 4, Majcen 4, Komotar 2

Ze poldrugo leto je v veljavi zakon, da morajo tudi mladi kolesarji, med 7. in 14. letom imeti vozniško dovoljenje za kolesa (z nožnim pogonom). V juniju so v Litiji opravljali kolesarski izpit tisti učenci, ki do sedaj še niso pokazali svojega znanja pred komisijo. Poleg težkih vprašanj morajo komisiji pokazati še, kako se znajdejo v prometnem vrvežu na mestnih ulicah.

## Sindikavno tekmovanje v košarki za leto 1977

Končalo se je sindikalno tekmovanje v košarki za leto 1977. Prvič je bilo organizirano po sistemu lige. Tekmovanje pa se ni najbolje obneslo, saj se ekipe niso zavedale, da to terja od njih več dela in točnosti prihajanja na tekme.

Prisotna pa je še stara slabost — zmaga za vsako ceno. Ne zavedamo se, da je končni cilj le rekreacija. Upamo, da bo v prihodnjem tekmovanju tudi to mišljenje prevladalo.

Za jesenski del tekmovanja se moramo dogovoriti o sistemu tekmovanja, saj se bo tudi v bodoče kaznovala nerednost z diskvalifikacijo. V tekmovanju je imela največ uspeha ekipa Predilnica.

**Lestvica:**

Predilnica	3 3 0	161:133	6	+28
IUV Smartno	3 2 1	121:123	4	-2
Obrtniki	3 0 3	103:141	0	-12
Gabrovka Dole	3 0 3	103:141	0	-38

Jože Vizlar



Najuspešnejši strelci tekmovanja so: Brežan (Ob) 83, Babič (P) 48, Kirm (IUV) 43, Kralj (P) 41, Hauptman (P) 44, Kobal (GD) 27 itd.

Za vzorno organizacijo je skrbela tehnična Komisija košarkarskega kluba Litija.

LP	Geslo	Okraj	Ime	Prezime	Ime	Prezime	Ime	Prezime	Ime	Prezime	Ime	Prezime	Ime	Prezime	Ime	Prezime	
1	NOVIGRAD	2	ATOMISTIKA	3	JALENTEROZIJA	4	LJAZABELA	5	EARLORGANIZEM	6	PLAVANJE	7	ŠENOANTE	8	EFVTOTEM	9	BOLRRKOPERSPOR
10	ODRANCIALIDAVALLI	11	LEAKRILLOKURNAB	12	EJOANAOGANNAIVKE	13	TIKVASNSNDANI	14	OTOKIVOITSSJOJL	15	VIRREDEKRETNNEVADA	16	ANKARANARTILPDDID	17	TERTLAKOMER	18	IRIDIJOSMINERALI
19	VATAARTČESENENEN	20	PRINCVALIANTICNI	21	IKITAPEJEORGANIC	22	NEILOKAKAKAMFORE	23	EATOMORIKAEKAKART	24	TRAVERTINSPAEEMIR	25	ILIADALJAHLAČE				

## REŠITEV IN IZID ŽREBANJA NAGRADNE KRIŽANKE

Do torika, 9. 8. 1977 smo prejeli 12 rešenih križank — toda zapet sta bili le dve pravilni.

Nagrajenca:

- 1. nagrada: Andrej Krhlikar (spl. s.) **50.— din**
- 2. nagrada: Štefka Jerant (teh. s.) **30.— din**

Uredniški odbor je na svoji seji sprejel sklep, da se bodo nagrade za rešene in izžrebane križanke povečale.

Od sedaj bomo izžrebali 5 nagrad po 50 din. Upamo, da se bo število reševalcev povečalo.

Križanko »9. september« — oddajte v skrinjico do srede, 14. septembra do 12. ure. Da ne bo pretežko, tudi tokrat objavljamo ugankarski slovarček.

### UGANKARSKI SLOVARČEK

- ALOPATIJA — sodoben način zdravljenja
- DAVOS — švicarsko letovišče
- EAK — sodnik v grškem podzemlju
- EERO — finsko moško ime
- LATERAN — papeževa palača v Rimu
- MATISA — železniški gradbeni stroj
- SION — mesto ob Rhoni v Švici
- ŠAJKAŠ — mesto v južni Bački
- CAINE — angleški literat

**KRIŽANKO REŠIL:**

**IME IN PRIIMEK:** \_\_\_\_\_

**ODDELEK — NASLOV:** \_\_\_\_\_

Litijski predilec izhaja enkrat mesečno. Urejuje uredniški odbor: Branko Bizjak (glavni in odgovorni urednik), Albin Ankon, Martina Kralj, Marjan Sonc, Niko Stamatovski, Alojzija Vehovec, Marija Zore, Rafaela Mele in Matic Malenšek. List dobijo člani kolektiva in upokojenci brezplačno. Tisk in klišeji: Gorenjski tisk, Kramj. Naklada — 1700 izvodov.



